

פרק שלישי - עליית האסלאם בארצות ערב

שימו לב! יש להקפיד לצפות בסרטונים לפני השיעור, על מנת לוודא את מידת התאמתם לתלמידים.

משחק - בינגו/זיכרון עם מושגים.

ניתן לשחק משחק הזיכרון או משחק בינגו עם מושגים שנלמדו בפרק. ניתן לשחק משחק זיכרון 'אנושי' כאשר כל תלמיד או זוג תלמידים מקבלים כרטיס ובו מושג או פירוש. התלמיד שייבחר לשחק, יבקש משני תלמידים להרים או להפוך את הכרטיסים שבידם על מנת ליצור התאמה.

המושגים ופירושיהם:

- חצי האי ערב - אזור מדברי בו התגוררו הערבים ושם התפתחה דת האסלאם (באזור זה שוכנת ערב הסעודית של היום).
- בדואים - פירוש מערבית: אנשי המדבר. אלו הם שבטים נודדים.
- הג'האליה - פירוש מערבית: בערות. כך מכונה בפי הערבים התקופה שלפני הופעת האסלאם.
- תימאא - עיר שרוב תושביה היו יהודים. רק מי שהתגייר הורשה להתגורר בה.
- בנו נדיר - משפחה יהודית חשובה שהיו בין מייסדי העיר יתרב (יותר מאוחר נקראה - אל מדינה)
- ממלכת חמיר - נמצאת באזור תימן של היום. הייתה הממלכה החזקה ביותר בחצי האי ערב. מלכה ותושביה התגיירו בסוף המאה הרביעית לספירה.
- יוסף ד'ו נוןאס - המלך האחרון של חמיר.
- הכעבה - פירוש מערבית: קובייה. מבנה דמוי קובייה הנמצא במכה שבו קבועה אבן שחורה שהערבים האמינו שהיא קדושה ועלו אליה לרגל.
- אסלאם - פירוש מערבית: כניעה. הדת החדשה שמוחמד ייסד.
- היג'רה - פירוש מערבית: הגירה. כך מכונה בריחתו של מוחמד מהעיר מכה לעיר אל מדינה בשנת 622 לספירה. הספירה המוסלמית מתחילה משנה זו.
- חג' - מצוות העלייה לרגל לכעבה. מי שמקיים אותה גם נקרא כך.
- קוראן - הספר שבו כלולים עקרונות הדת המוסלמית. לפי המסורת המוסלמית ספר זה ירד מהשמיים אל מוחמד.
- חֶדִית' - פירוש מערבית: שיחה. אלו הן מסורות שבעל פה על דבריהם של מוחמד וחכמי האסלאם הראשונים.

סרטונים

ראשית האסלאם ומצוות האסלאם: <https://youtu.be/Q9zqSZaoG1M?si=1dC5HLdOC6BM85XZ>

לפני הצפייה בסרטון ניתן לשאול את התלמידים: מה אתם יודעים על האסלאם? (ניתן לצייר מעין 'שמש אסוציאציות'). כמו כן, ניתן לערוך משאל בקרב בני משפחה/אנשי צוות בבית הספר וכו' לגבי השאלה - מהו האסלאם מבחינתכם? (יש לשים לב שהסרט מוצג מנקודת מבט מוסלמית וזוהי הזדמנות מצוינת לדבר עם התלמידים אודות צפייה ביקורתית).

להלן שני סרטונים נוספים שניתן להראות כפתיחה לשיעור או במהלך השיעור. ניתן לחלק לתלמידים דף צפייה עם שאלות קצרות וממוקדות, עליהן יענו התלמידים במהלך הצפייה. **שימו לב!** יש לצפות בסרטונים טרם השיעור על מנת לוודא את מידת התאמתם לכיתתכם.

https://youtu.be/z-Pnf_KASxg?si=_guRSNwF8iEFcbLu - **האסלאם בקיצור**

<https://youtu.be/qZ2p2LnGO4E?si=e5auhJChp5e4H9po> - **תולדות האסלאם**

מצוות יסוד באסלאם

המורה יחלק לכל זוג או קבוצת תלמידים רשימה של חמש מצוות הנחשבות למצוות יסוד באסלאם:

א. מצוות החג'

ב. מצוות התפילה

ג. מצוות מתן צדקה

ד. החיוב לצום

ה. מצוות העדות

על התלמידים לכתוב תיאור של המצווה (ראו דוגמא להלן) ולאחר מכן לכתוב על איזו מצווה ביהדות היא מבוססת.

דוגמא:

שם המצווה: מצוות החג'.

תיאור: כך מכונה העלייה לרגל לכעבה שבמכה לפחות פעם אחת במהלך החיים.

על איזו מצווה ביהדות היא מבוססת: מצווה זו מבוססת על מצוות העלייה לרגל לבית המקדש בשלושת הרגלים.

לאחר מכן, על התלמידים למצוא חפצים המייצגים כל מצווה. לדוגמא: נעל - עלייה לרגל, מטבע - מצוות הצדקה וכד'.

עיצוב סמל ו/או סלוגן

על התלמידים לעצב סמל או לחשוב על סלוגן (ביטוי קצר המתמצת רעיון, מוטו) לתנועת נוער שתפקידה להפיץ את האסלאם בקרב הצעירים.